

TOELICHTING BIJ HET REPERTORIUM VAN DE AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN

A. INLEIDING.

1. Dit repertorium is enkel bestemd voor het rangschikken van de automatische ontspanningstoestellen in de categorieën A, B, C, D en E, beoogd in artikel 79, § 1, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (afgekort WGB), met het doel de in artikel 76, § 1, van hetzelfde Wetboek bepaalde jaarlijkse forfaitaire belasting te kunnen vaststellen.

We stippen hier ook aan dat de wet van 7.5.1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (Belgisch Staatsblad van 30.12.1999 – V2787) aanzienlijke wijzigingen heeft aangebracht op het vlak van de regelgeving in de kansspelsector.

We beperken er ons toe in deze inleiding enkel artikel 4 van deze wet, hierna de Wet op de kansspelen genoemd, te citeren dat luidt als volgt :

“Het is verboden, onder welke vorm, op welke plaats en op welke rechtstreekse of onrechtstreekse manier ook, één of meer kansspelen of kansspelinrichtingen te exploiteren tenzij die overeenkomstig deze wet zijn toegestaan.”.

Er moet hier ten stelligste worden benadrukt dat het bepalen of een toestel al dan niet een kansspel is tot de exclusieve bevoegdheid behoort van de Kansspelcommissie . Deze commissie is een advies-, beslissings- en controleorgaan dat door de voormelde Wet op de kansspelen werd opgericht bij de Federale Overheidsdienst Justitie.

De rol van de Centrale Diensten van de Directie Invordering, op het vlak van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, is beperkt tot de fiscale rangschikking van de toestellen met het oog op het bepalen van het belastingtarief.

Bijgevolg kan de toevallige rangschikking in dit repertorium van een automatisch kansspel waarvan de uitbating is verboden, de eigenaar of diegene die de opstelling ervan heeft toegestaan in de plaatsen opgesomd in artikel 76 WGB, niet vrijstellen van de betaling van de aanslag van ambtswege bepaald in artikel 92 WGB of van de toepassing van de straffen bepaald in Hoofdstuk VII, de artikelen 63 tot en met 70 van de nieuwe Wet op de kansspelen.

B. DE WET VAN 7.5.1999 OP DE KANSSPELEN , DE KANSSPELINRICHTINGEN EN DE BESCHERMING VAN DE SPELERS

2. Hierna worden enkele bepalingen weergegeven en desgevallend becommentarieerd van de Wet van 7.5.1999 op de kansspelen alsmede van de tot haar uitvoering getroffen koninklijke besluiten, die essentieel zijn voor het begrijpen en interpreteren van het repertorium en voor het toezicht op de fiscale verplichtingen inzake de belasting op de automatische ontspanningstoestellen. De wetteksten zijn in het vet gedrukt.

HOOFDSTUK I – Algemene bepalingen

3. **Art. 2 .Voor de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder :**

1° kansspelen : elk spel of weddenschap, waarbij een ingebrachte inzet van om het even welke aard, hetzij het verlies van deze inzet door minstens één der spelers of wedders, hetzij een winst van om het even welke aard voor minstens één der spelers, wedders of inrichters van het spel of de weddenschap tot gevolg heeft en waarbij het toeval een zelfs bijkomstig element is in het spelverloop, de aanduiding van de winnaar of de bepaling van de winstgrootte;

2° exploiteren : in werking stellen of houden, installeren of instandhouden van één of meerdere kansspelen of kansspelinrichtingen;

3° kansspelinrichting : de gebouwen of plaatsen waar één of meerdere kansspelen worden geëxploiteerd;

4° speelzaal : plaats in de kansspelinrichting waar de kansspelen worden geëxploiteerd.

Artikel 2 brengt vooral een omwenteling teweeg op het vlak van de definitie van het kansspel. Waar vroeger werd gesteund op een rechtspraak van het Hof van Cassatie om te bepalen of een spel al dan niet een kansspel was - en waarbij er slechts sprake was van een kansspel als het toeval de overhand had op de lichamelijke of verstandelijke behendigheid -, geeft de wet thans een duidelijke definitie van het kansspel en is er thans sprake van een kansspel van zodra het toeval een zelfs bijkomstig element is.

4. **Art. 3. Geen kansspelen in de zin van deze wet zijn :**

- 1. spelen betreffende sportbeoefening en weddenschappen die naar aanleiding ervan worden gedaan;**
- 2. spelen die aan de speler of gokker geen ander voordeel opleveren dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen;**
- 3. kaart- of gezelschapsspelen, uitgeoefend buiten de kansspelinrichtingen klasse I en II, alsook spelen uitgebaat door pretparken of door kermisexploitanten naar aanleiding van kermissen, handelsbeurzen of andere beurzen onder soortgelijke omstandigheden, die slechts een zeer beperkte inzet vereisen en aan de speler of gokker slechts een materieel voordeel van geringe waarde kunnen opleveren;**
- 4. loterijen in de zin van de wet van 31 december 1851 op de loterijen, de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij en de artikelen 301,302, 303 en 304 van het Strafwetboek.**

Voor de bepalingen opgenomen onder de punten 2 en 3 van dit artikel zijn van belang voor de interpretatie van het repertorium. Door die bepalingen worden bepaalde spelen die op zich kansspelen zijn omdat er een toevalsfactor aanwezig is, door de wet toch niet als kansspelen beschouwd indien ze onder bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld enkel het recht geven om maximaal vijf keer gratis verder te spelen) worden uitgebaat.

5. Enige toelichting vergt ook het begrip "pretparken" De Wet op de kansspelen geeft terzake geen definitie. Volgens de Kansspelcommissie kunnen alle inrichtingen die geen kansspelinrichtingen klasse I, II of III zijn, onder die benaming worden gerangschikt (vaak gebruikte termen : lunapark, pretpark, indoorspeeltuin).

6. De Wet op de kansspelen specificeert evenmin de begrippen "een zeer beperkte inzet" en "een materieel voordeel van geringe waarde" die terug te vinden zijn in artikel 3, 3°, van deze Wet.

De inzet die door de Kansspelcommissie als normaal wordt beschouwd met betrekking tot toestellen die onder de toepassing van dit artikel 3,3°, mogen worden uitgebaat, bedraagt 0,20 EUR tot 0,50 EUR.

Als materieel voordeel van geringe waarde wordt door de Kansspelcommissie een maximale winst onder de 6,20 EUR per spel aanvaardbaar geacht.

Toestellen die onder de toepassing vallen van voormeld artikel 3,3° en waarvan de inzet meer bedraagt dan 0,50 EUR of de maximale winst per spel minstens 6,20 EUR bedraagt, moeten als verboden kansspeltoestellen worden beschouwd.

7. Art. 4. Het is verboden, onder welke vorm, op welke plaats en op welke rechtstreekse of onrechtstreekse manier ook, één of meer kansspelen of kansspelinrichtingen te exploiteren tenzij die overeenkomstig deze wet zijn toegestaan.

Niemand mag zonder voorafgaande schriftelijke vergunning van de kansspelcommissie een of meer kansspelen of kansspelinrichtingen exploiteren.

8. Art. 6 . De kansspelinrichtingen worden in drie klassen ingedeeld, te weten de kansspelinrichtingen klasse I of casino's, de kansspelinrichtingen klasse II of speelautomatenhallen en de kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden .

9. Art. 7. De Koning bepaalt bij een in de Ministerraad overlegd besluit per klasse van kansspelinrichting de lijst van kansspelen en het aantal kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan onder de voorwaarden van deze wet. De kansspelcommissie geeft hiervoor een advies binnen een termijn van drie maanden.

De lijsten van de kansspelen die in de respectieve kansspelinrichtingen zijn toegelaten zijn bepaald door de volgende koninklijke besluiten :

- KB van 19 juli 2001 tot vaststelling van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse I (BS van 31.07.2001);
- KB van 22 december 2000 tot vaststelling van de lijst van de automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse II (BS van 30.12.2000), vervangen door het KB van 26 april 2004 met dezelfde titel (BS van 04.05.2004 – Tweede editie);
- KB van 22 december 2000 tot vaststelling van de lijst van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse III (BS van 30.12.2000), vervangen door het KB van 02.03.2004 met dezelfde titel (BS van 18.03.2004).

10. De automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan in de kansspelinrichtingen klasse I of casino's zullen hier niet worden besproken aangezien deze toestellen niet meer onderworpen zijn aan de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, doch aan de belasting op de spelen en de weddenschappen¹.

11. De automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de inrichtingen klasse II, of speelautomatenhallen zijn onderverdeeld in de volgende vijf categorieën (zie artikel 1 van het betreffend KB) :

- 1° black-jack spelen;
- 2° paardenweddenschappen;
- 3° dobbelspelen;
- 4° pokerspelen;
- 5° roulettespelen.

12. Verder bepaalt art. 8 van het KB van 26 april 2004 tot vaststelling van de lijst van de automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse II dat het aantal automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan in de kansspelinrichtingen klasse II beperkt is tot 30 toestellen.

Tenslotte bepaalt art. 9 van hetzelfde KB dat de automaten samengesteld uit maximum zes terminals beperkt zijn tot drie per inrichting.

In de kansspelinrichtingen klasse II mogen bijgevolg in totaal 45 terminals worden geëxploiteerd, namelijk 30 toestellen waarvan 3 multiplayers met 6 schermen².

13. In de kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden zijn enkel de volgende kansspelen toegelaten (art. 1 van het KB van 22 december 2000 tot vaststelling van de lijst van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse III, vervangen door het KB van 02.03.2004 met dezelfde titel (BS van 18.03.2004)³:

1° de exploitatie van de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "Bingo" genoemd, waarvan het spel erin bestaat verscheidene ballen of kogels in de op het horizontaal vlak van het toestel gemaakte gaten te plaatsen, met het doel, naargelang van het type van toestel, op het paneel van het verticaal vlak verscheidene cijfers of tekens op een horizontale, verticale of diagonale lijn of in een bepaalde zone te belichten;

2° de exploitatie van de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "One-ball" genaamd, waarvan het spel erin bestaat op het horizontaal vlak van het toestel een bal of kogel te plaatsen in één van de gaten met hetzelfde cijfer als het cijfer dat op het paneel van het verticaal vlak verlicht is.

(1) Zie art. 18 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 22.12.1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 (BS van 30.12.1995), art. 3 van de Ordonnantie van 20.12.2002 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen betreft, wat de belasting op de casinospelen betreft (BS van 26.02.2003) en de artikelen 7 en 8 van het Programmadecreet van 18 december 2003 van het Ministerie van het Waalse Gewest houdende verschillende maatregelen inzake gewestelijke fiscaliteit, thesaurie en schuld, organisatie van de energiemarkten, leefmilieu, landbouw, plaatselijke en ondergeschikte besturen, erfgoed, huisvesting en ambtenarenzaken (BS van 06.02.2004).

(2) Indien meer toestellen en/of multiplayers worden uitgebaat dan wettelijk is toegelaten, moeten deze als verboden kansspeltoestellen worden beschouwd en in aanmerking komen voor een aanslag van ambtswege van 5.000 EUR overeenkomstig artikel 92 WGB.

(3) De tekst van artikel 1 van het oude KB werd onveranderd in artikel 1 van het nieuwe KB overgenomen.

14. Gelet op artikel 39 van de vermelde wet op de kansspelen (zie Hoofdstuk IV hierna) mogen in de kansspelinrichtingen klasse III slechts twee van de voormelde toestellen worden geëxploiteerd⁴.

(4) Indien meer van dergelijke toestellen worden geëxploiteerd moeten deze eveneens als verboden kansspeltoestellen worden beschouwd en overeenkomstig artikel 92 WGB worden belast.

HOOFDSTUK IV – Kansspelinrichtingen

15. **Artikel 28. De kansspelinrichtingen klasse I of casino's zijn inrichtingen waarin de door de Koning toegestane al dan niet automatische kansspelen worden geëxploiteerd en socio-culturele activiteiten zoals voorstellingen, tentoonstellingen, congressen en horeca-activiteiten worden georganiseerd.**

16. **Artikel 34. Kansspelinrichtingen klasse II of speelautomatenhallen zijn inrichtingen waar uitsluitend de door de Koning toegestane kansspelen worden geëxploiteerd.**

17. **Art. 39. Kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden zijn inrichtingen waar drank, ongeacht de aard ervan, wordt verkocht voor gebruik ter plaatse en waarin maximaal twee kansspelen worden geëxploiteerd.**

C. DE ROL VAN DE DIRECTIE INVORDERING EN HAAR RELATIE MET DE KANSSPELCOMMISSIE

1. In geval van aangifte van een automatisch ontspanningstoestel

18. Artikel 79, § 3, WGB bepaalt dat, alvorens hij in België overgaat tot de opstelling, de verkoop of de verhuring van een bij artikel 76 WGB bedoeld toestel, de invoerder, de fabrikant of al wie rechtstreeks of onrechtstreeks als dusdanig optreedt, gehouden is bij de Minister van Financiën aangifte te doen van elk model van toestel. Indien geen dergelijke aangifte wordt gedaan, wordt het toestel ambtshalve gerangschikt in categorie A.

De directeur-generaal der directe belastingen bepaalt het model van de aangifte bedoeld in het vorige lid. Deze aangifte dient te worden gestaafd met een foto van het toestel of een gelijkaardig document.

Ter uitvoering van het voormeld artikel moeten, in de praktijk, de aangiften met betrekking tot de automatische ontspanningstoestellen worden gericht aan volgend adres :

De heer Directeur-generaal
FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIEN
SECTOR DIRECTE BELASTINGEN
Directie Invordering
Centrale Diensten
Directie IV/4
Kruidtuinlaan 50, bus 59
1010 BRUSSEL

Belangrijke opmerking :

Bij ieder wijziging aan het spelprogramma van een automatisch ontspanningstoestel dat reeds fiscaal werd gerangschikt, moet alvorens in België tot de opstelling, de verkoop of de verhuring van het gewijzigd toestel wordt overgegaan door de invoerder, de fabrikant of al wie rechtstreeks of onrechtstreeks als dusdanig optreedt, bij de voormelde dienst **eveneens aangifte** worden gedaan **van het gewijzigd model**.

19. De Centrale diensten (in casu de Directie IV/4) onderzoeken de aangifte en de bijgevoegde documentatie en vragen desgewenst bijkomende inlichtingen aan de aangever. Twee gevallen kunnen zich daarbij voordoen :

1° het gaat duidelijk om een behendigheids spel : het toestel wordt fiscaal geklasseerd in één van de in artikel 79 bedoelde categorieën A, C, D en E⁵. De beslissing tot klassering wordt vervolgens schriftelijk medegedeeld aan de aangever.

2° het kan gebeurlijk om een kansspel gaan : van zodra ook maar enig vermoeden rijst dat het om een kansspel zou kunnen gaan, verzenden de centrale diensten gelijktijdig twee brieven :

- enerzijds aan de aangever, met de vermelding dat het gebeurlijk om een kansspel kan gaan en de verwijzing naar artikel 4 van de Wet op de kansspelen dat stelt dat niemand zonder voorafgaande schriftelijke vergunning van de kansspelcommissie een of meer kansspelen of kansspelinrichtingen mag exploiteren;
- anderzijds aan de Kansspelcommissie met een verzoek om advies omtrent het aangegeven automatisch ontspanningstoestel. Daarbij wordt een kopie van de betreffende aangifte en documentatie gevoegd.

20. Na de ontvangst van het advies van de Kansspelcommissie kan (tenzij het om een verboden kansspel zou gaan) tot de fiscale klassering worden overgegaan, die eveneens schriftelijk aan de aangever wordt medegedeeld, samen met de eventuele aanbevelingen van de Commissie (bijvoorbeeld : opstelling onder bepaalde voorwaarden, enkel op bepaalde plaatsen).

Belangrijke opmerking i.v.m. de kansspeltoestellen :

Ieder nieuw spel of een **programmawijziging aan een reeds toegelaten spel** moet het voorwerp uitmaken van een kennisgeving aan de **Kansspelcommissie** die voorafgaandelijk aan de uitbating een **toelating** moet geven.

(5) De categorie B is bewust weggelaten. Een toestel wordt immers als zodanig nooit rechtstreeks in categorie B gerangschikt (zie nr. 24).

2. De lijst houdende het "Statuut van de kansspeltoestellen"

21. Op regelmatige tijdstippen zendt de Kansspelcommissie aan de Centrale Diensten van de Directie Invordering een lijst van de kansspeltoestellen die toegelaten zijn in de kansspelinrichtingen klasse I, II en III. Iedere nieuwe lijst geeft de actuele toestand weer op de datum ervan en vervangt de vorige.

22. Indien één van de personen vermeld in artikel 79, § 3, WGB (de invoerder van het toestel, de fabrikant ervan of al wie rechtstreeks of onrechtstreeks als dusdanig optreedt) een aangifte heeft gedaan voor een toestel dat in de lijst is opgenomen, kan de administratie op grond daarvan uiteraard overgaan tot de fiscale klassering ervan in één van de categorieën A, C, D, of E.

De toestellen die op de lijst voorkomen doch waarvoor geen aangifte werd gedaan bij de Centrale Diensten van de Directie Invordering worden echter in toepassing van hetzelfde artikel 79, § 3, WGB ambtshalve gerangschikt in categorie A.

3. Belangrijke opmerking

23. Voor de goede gang van zaken en om een transparant en uniform beheer van de fiscale classificatie van en de controle op de automatische ontspanningstoestellen te verzekeren, moeten alle contacten van al de diensten die op één of andere manier bij het beheer van de AO betrokken zijn (bedoeld zijn de diensten van de Administratie van de belastingen en de invordering en de diensten van de Administratie der douane en accijnzen) met de Kansspelcommissie via de Directie IV/4 van de Centrale Diensten van de Directie Invordering gebeuren.

D. DE FISCALE RANGSCHIKKING VAN DE AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN – ARTIKEL 56 KB 8.7.1970

24. Artikel 56, KB 8.7.1970 luidt als volgt⁶ :

De hierna omschreven automatische ontspanningstoestellen worden respectievelijk gerangschikt in de categorieën A, B, C, D en E, bedoeld bij artikel 79, § 1, van hetzelfde Wetboek⁷ :

1° in de categorie A :

- a) de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "Bingo" genaamd, waarvan het spel erin bestaat verscheidene ballen of kogels in de op het horizontaal vlak van het toestel gemaakte gaten te plaatsen met het doel, naargelang het type van toestel, op het paneel van het verticaal vlak verscheidene cijfers of tekens op een horizontale, verticale of diagonale lijn of in een bepaalde zone te belichten;
- b) de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "One Ball" genaamd, waarvan het spel bestaat op het horizontaal vlak van het toestel een bal of kogel te plaatsen in een der gaten dat hetzelfde cijfer draagt als het cijfer dat op het paneel van het verticaal vlak verlicht is;

(6) KB van 10 november 1980 (BS van 03.12.1980).

(7) Wordt hier bedoeld : het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

- c) de automatische ontspanningstoestellen, inbegrepen deze bedoeld in sub 3* tot 5* hierna, die aan de speler of gebruiker toelaten, zelfs toevallig, tenminste het bedrag van de gedane inzet in specie of in de vorm van penningen terug te winnen en/of prijzen te winnen, in natura of in de vorm van premiebons, met een handelswaarde van tenminste 6,20 euro;

2° in de categorie B :

de automatische ontspanningstoestellen bedoeld sub 1°, letter c, wanneer zij onderworpen zijn aan de verminderde belasting voorzien bij artikel 81 van hetzelfde Wetboek;

3° in de categorie C :

- a) de automatische kranen met grijp- of duwarm;
- b) de elektrische biljarten met vaste inzet, gewoonlijk "Pin-Ball", "Flipper" of "Flip-Tronic" genaamd, waarvan het spel erin bestaat ballen of kogels te lanceren die, door hun aanraking met sommige hinderpalen, welke zich op het horizontaal vlak van het toestel bevinden, op het paneel van het verticaal vlak het resultaat van het spel zichtbaar maken in de vorm van punten, tekens of afbeeldingen;
- c) de automatische kegelspelen, die normaal verplaatsbaar zijn en gewoonlijk het gebruik van ballen of kogels vereisen;
- d) de automatische pokerspelen, gewoonlijk "Jolly Joker"⁸ genaamd;
- e) de automatische ontspanningstoestellen die simultaan films of beelden projecteren en klank verspreiden;
- f) de automatische behendigheids spelen waarbij op het scherm personages met een menselijk of dierlijk uitzicht verschijnen die elkaar kunnen kwetsen, doden of vernietigen in een niet sportief gevecht;⁹

4° in de categorie D :

- a) automatische platenspelers, met inbegrip van die gewoonlijk "Juke-box" genaamd, welke uitsluitend muziek verspreiden, zelfs indien ze op afstand in werking worden gesteld;
- b) de automatische kegelspelen, die normaal verplaatsbaar zijn en gewoonlijk het gebruik van schijven vereisen;
- c) de automatische schietapparaten;
- d) de elektrische golf-, hockey-, tennis- en voetbalspelen, het elektrische balspel van het model "Spinner", alsmede de elektrische toestellen van het model "Base-ball", "Basket-ball", "Drop-ball", "Skee-ball", "Skee-fun", "Alle-Star Bowler", "Ten Strike";
- e) iedere elektrische biljart deel uitmakend van het normaal op foren en kermissen ingericht competitie spel, gewoonlijk "Bumper" genaamd;

(8) Het automatisch ontspanningstoestel "Jolly Joker" is een toestel dat bestaat uit een combinatie van een kaart- en een balspel en opgenomen was in het oude repertorium (toestand 1.1.2000) van de automatische ontspanningstoestellen. Het werd uit dit oude repertorium geschrapt daar het volgens de bepalingen (aanwezigheid van een toevalsfactor) van de nieuwe Wet op de kansspelen een kansspel is (zie ook nr 26). Het mag echter niet worden verward met de door de Kansspelcommissie toegelaten pokerspelen (opgenomen in het Statuut van de kansspeltoestellen) die voldoen aan de in artikel 6 van het KB van 26 april 2004 (tot vaststelling van de lijst van de automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan in de kansspelinrichtingen klasse II) bepaalde definitie van pokerspel.

Deze door de Kansspelcommissie toegelaten pokerspelen zijn trouwens allen, bij toepassing van artikel 56, 1°, c, KB 8.7.1970, in de categorie A gerangschikt.

(9) Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 december 1996 (BS van 15.2.1997) .

5° in de categorie E :

alle automatische ontspanningstoestellen die ter uitvoering van artikel 79, § 3, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen bij de Minister van Financiën werden aangegeven en die niet in een van de categorieën A tot D zijn gerangschikt.

Belangrijke opmerking:

Voor de toepassing van de bepaling bedoeld in art. 56, 1°, c, en 2°, van het KB houdende de algemene verordening WGB, moet niet worden gelet op de modaliteiten van het spel en van de toekenning der prijzen, het tijdstip van die toekenning, het aantal inzetten, enz.

Toestellen die aan de behendigste speler toelaten, na verloop van een bepaalde periode (bijvoorbeeld een maand), prijzen te winnen in natura of in de vorm van premiebons met een handelswaarde van ten minste 6,20 EUR (het zogenaamde "sparsysteem") moeten in de categorie A of B worden gerangschikt.

Dit is eveneens het geval voor de toestellen waarvan het spel beloond wordt met premiebons ter waarde van minder dan 6,20 EUR, ruilbaar tegen prijzen in natura waarvan ten minsten één met een handelswaarde van 6,20 EUR of meer.

De nrs. 79/9 en 79/10 van de commentaar op het WGB blijven dus van toepassing.

E. BEKNOPT OVERZICHT VAN DE AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN DIE IN DE VERSCHILLENDE SPELINRICHTINGEN MOGEN WORDEN GEËXPLOITEERD.

25. Volgende tabel geeft, per klasse van spelinrichting, een overzicht van de automatische ontspanningstoestellen die er mogen worden geëxploiteerd en in voorkomend geval de toestellen waarvan de exploitatie in een bepaalde inrichting niet is toegelaten.

Beknopt overzicht van de automatische ontspanningstoestellen die in de diverse spelinrichtingen mogen worden geëxploiteerd		
Aard van de spelinrichting	Toegelaten automatische ontspanningstoestellen	Niet toegelaten automatische ontspanningstoestellen
Kansspelinrichtingen klasse I of casino's	Zoals reeds medegedeeld onder nr.10 zijn die toestellen thans onderworpen aan de belasting op de spelen en de weddenschappen en worden ze hier in het kader van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen niet besproken.	
Kansspelinrichtingen klasse II of speelautomatenhallen	<u>Uitsluitend</u> : 1° black-jack spelen; 2° paardenweddenschappen; 3° dobbelspelen; 4° pokerspelen; 5° roulettespelen, die toegelaten zijn door de Kansspelcommissie en opgenomen zijn in het Statuut van de kansspeltoestellen onder de rubriek klasse II.	1° de in de kansspelinrichtingen klasse I en klasse III toegelaten kansspeltoestellen; 2° de toestellen die louter behendigheids spelen zijn; 3° de toestellen die mogen worden uitgebraat bij toepassing van artikel 3, 2°, (vijf gratis spelen) en 3, 3°, van de Wet op de kansspelen (pretparken, kermissen, ...).

Kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden	1° de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "Bingo" genoemd, waarvan het spel erin bestaat verscheidene ballen of kogels in de op het horizontaal vlak van het toestel gemaakte gaten te plaatsen, met het doel, naargelang van het type van toestel, op het paneel van het verticaal vlak verscheidene cijfers of tekens op een horizontale, verticale of diagonale lijn of in een bepaalde zone te belichten en 2° de elektrische biljarten met veranderlijke inzet, gewoonlijk "One-ball" genaamd, waarvan het spel erin bestaat op het horizontaal vlak van het toestel een bal of kogel te plaatsen in één van de gaten met hetzelfde cijfer als het cijfer dat op het paneel van het verticaal vlak verlicht is; die toegelaten zijn door de Kansspelcommissie en opgenomen in het Statuut van de kansspeltoestellen onder de rubriek klasse III (maximum 2 – zie nr. 14); 3° de toestellen die louter behendigheidsspelen zijn (ongeacht het aantal); 4° de spelen die aan de spelen of gokker geen ander voordeel opleveren dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen (art. 3, 2°, van de Wet op de kansspelen – ongeacht het aantal).	1° de in de kansspelinrichtingen klasse I en II toegelaten kansspeltoestellen; 2° de toestellen die mogen worden uitgebaat in toepassing van artikel 3, 3°, van de Wet op de kansspelen (pretparken, kermissen enz.).
Pretparken (al wat geen kansspelinrichtingen klasse I, II of III zijn – zie nr. 5)	1° de spelen die louter behendigheidsspelen zijn; 2° de spelen die aan de speler of gokker geen ander voordeel opleveren dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen (toepassing van artikel 3, 2°, van de Wet op de kansspelen); 3° de spelen uitgebaat door pretparken of door kermisexploitanten naar aanleiding van kermissen, handelsbeurzen of andere beurzen onder soortgelijke omstandigheden, die slechts een zeer beperkte inzet (zie nr. 6) vereisen en aan de speler of gokker slechts een materieel voordeel van geringe waarde kunnen opleveren (artikel 3, 3°, van de Wet op de kansspelen).	de in de kansspelinrichtingen klasse I, II en III toegelaten kansspeltoestellen.

F. BESPREKING VAN HET REPERTORIUM

26. **Deel 1 : Het oude repertorium**

Het oude repertorium bestaat uit 2 delen :

- a. **de alfabetische lijst van de videospelen** : het betreft behendigheids­spelen die in de categorie E zijn gerangschikt (toestand op 01.01.2000);
- b. **het repertorium van de automatische ontspanningstoestellen die gerangschikt zijn in één der categorieën A tot E** (toestand op 01.01.2000);

Het oude repertorium bevat alle automatische ontspanningstoestellen die door de bevoegde fiscale administratie fiscaal werden gerangschikt vóór de publicatie van de nieuwe Wet op de kansspelen (30.12.1999). Het stemt in principe overeen met het repertorium zoals het de laatste maal door de Directie van de invordering werd gedrukt en verspreid (toestand op 01.01.2000) . Werden evenwel uit dit gedrukte repertorium verwijderd :

- de automatische ontspanningstoestellen die vóór 30.12.1999 als behendigheids­spelen werden beschouwd, maar die volgens de bepalingen van de nieuwe Wet van 07.05.1999 op de kansspelen, door de aanwezigheid van een toevals­factor, kansspelen zijn. De automatische ontspanningstoestellen die op zich kansspeltoestellen zijn, maar die door de wet niet als dusdanig moeten worden beschouwd omdat ze onder de toepassing van artikel 3, 2°, of 3, 3°, van de voormelde wet vallen, zijn daarbij inbegrepen (en dus eveneens verwijderd);
- de vóór 30.12.1999 toegelaten kansspeltoestellen die ingevolge de nieuwe Wet op de kansspelen niet meer zijn toegelaten.

In het oude repertorium werden bijgevolg enkel de automatische ontspanningstoestellen behouden die als louter behendigheids­spelen kunnen worden beschouwd.

Hieruit volgt dat al de hierin opgenomen toestellen in de kansspelinrichtingen klasse III en in de “pretparken” mogen worden geëxploiteerd.

27. **Deel 2 : De lijst houdende “het Statuut van de kansspeltoestellen”**

“Het Statuut van de kansspeltoestellen” bevat de lijst van de kansspeltoestellen die respectievelijk toegelaten zijn in de kansspelinrichtingen klasse I, klasse II en klasse III.

Deze lijst wordt op regelmatige tijdstippen hernieuwd en iedere nieuwe lijst vervangt de vorige.

In de lijst worden het merk, de spelversie en het metrologisch nummer¹⁰ van ieder toegelaten kansspeltoestel vermeld.

(10) Goedkeuringsnummer toegekend aan het model van toestel door de Dienst Kansspelen van de Afdeling Metrologie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O, Middenstand en Energie in het kader van de opdrachten die hem werd toevertrouwd in de artikelen 52 en 53 van de Wet van 7 mei 1999 op de kansspelen.

28. Bijzondere opmerking :

Er moet nogmaals worden benadrukt dat in de kansspelinrichtingen klasse I en klasse II uitsluitend de in het “Statuut van de kansspeltoestellen” opgenomen kansspeltoestellen mogen worden geëxploiteerd, met uitsluiting van alle andere automatische ontspanningstoestellen (dus ook met uitsluiting van automatische ontspanningstoestellen die geen kansspeltoestellen zijn).

In de kansspelinrichtingen klasse III daarentegen mogen behoudens de in het “Statuut van de kansspeltoestellen” toegelaten toestellen ook toestellen worden uitgebaat die louter behendigheids spelen zijn en de toestellen die mogen worden uitgebaat onder de toepassing van artikel 3, 2°, van de Wet op de kansspelen.

Deel 3 : Overzichtstabel van de Statuten van de kansspeltoestellen van het lopende jaar

29. De overzichtstabel van de Statuten van de kansspeltoestellen van het lopende jaar bevat volgende kolommen :

Kolom 1 – “Naam van het toestel” : bevat in alfabetisch volgorde de namen van alle door de Kansspelcommissie toegelaten kansspeltoestellen.

Kolom 2 – “Soort spel” : vermeldt om welk soort spel het gaat.

Kolom 3 – “Fabrikant” : vermeldt de naam van de fabrikant van het kansspeltoestel.

Kolom 4 – “Kansspelinrichting” : duidt de klasse aan van de kansspelinrichting waar het toestel mag worden geëxploiteerd.

Kolom 5 - “Datum van het Statuut van de toegelaten kansspeltoestellen” : in deze kolom wordt de datum aangekruist van de lijst waarin het betreffend kansspeltoestel is opgenomen. Indien een kansspeltoestel op een bepaalde datum is aangekruist, betekent dit dat het toestel in principe vanaf deze datum mag worden uitgebaat. Is het op een bepaalde datum niet aangekruist, dan betekent dit dat het toestel op dat ogenblik nog niet of niet meer mag worden geëxploiteerd.

Deel 4 : Het nieuwe repertorium

a) Samenstelling

30. Het nieuwe repertorium bevat de alfabetische lijst van alle automatische ontspanningstoestellen die sedert de publicatie van de nieuwe Wet op de kansspelen fiscaal in één der categorieën A tot E werden gerangschikt (en waarvoor dus een aangifte werd ingediend).

Bijgevolg bevat dit repertorium :

1. de automatische ontspanningstoestellen die louter behendigheids spelen zijn en waarvoor geen toelating tot exploitatie van de Kansspelcommissie is vereist;
2. de door de Kansspelcommissie toegelaten kansspeltoestellen die opgenomen zijn in het meest recente “Statuut van de kansspeltoestellen”;
3. de automatische ontspanningstoestellen die op zich kansspeltoestellen zijn door de aanwezigheid van een toevalsfactor, doch die omwille van de voorwaarden, waaronder

ze worden geëxploiteerd - bepaald in artikel 3, 2°, of 3, 3°, van de nieuwe Wet op de kansspelen - door de Kansspelcommissie toch niet als kansspelen worden beschouwd.

Opmerking :

32. De automatische ontspanningstoestellen waarvoor **geen aangifte** overeenkomstig artikel 79, § 3, WGB werd ingediend, **zijn niet in dit repertorium opgenomen**.

Dit geldt o.a. voor sommige kansspeltoestellen die opgenomen zijn in het "Statuut van de kansspeltoestellen".

Deze toestellen zijn bijgevolg op grond van voormeld artikel in categorie A te rangschikken.

Ook **bij iedere wijziging van het spelprogramma** van een automatisch ontspanningstoestel dat reeds fiscaal werd geklasseerd, moet een **nieuwe aangifte** worden gedaan **en moet desgevallend** (in geval van een kansspeltoestel of een toestel dat onder de toepassing van artikel 3, 2°, of 3, 3° van de Wet op de kansspelen valt) aan de **Kansspelcommissie** opnieuw een **toelating** worden gevraagd alvorens tot de uitbating ervan mag worden overgegaan.

Bij ontstentenis hiervan wordt de gewijzigde versie van het automatisch ontspanningstoestel evenmin in het nieuwe repertorium opgenomen en moet het gewijzigd automatisch ontspanningstoestel **hetzij in de categorie A** worden gerangschikt (ingeval de nieuwe spelversie louter behendigheids spelen bevat), **hetzij als een verboden kansspeltoestel worden beschouwd** en bijgevolg aanleiding geven tot de aanslag van ambtswege van 5.000 EUR bepaald in artikel 92 WGB (ingeval de nieuwe spelversie spelen bevat waarbij een toevalsfactor aanwezig is, zoals bijvoorbeeld kaartspelen).

b) Bespreking

33. **Kolom 1 – "Naam van het toestel"** : bevat in alfabetische volgorde de namen van alle automatische ontspanningstoestellen die sedert de publicatie (30.12.1999) van de nieuwe Wet op de kansspelen fiscaal werden gerangschikt;

Kolom 2 – "Soort": vermeldt het soort spel, zoals het door de aangever in de aangifte werd omschreven;

Kolom 3 – "Fabrikant" : duidt de naam van de fabrikant van het toestel aan;

Kolom 4 – "Kansspel": duidt aan of een toestel al dan niet als een kansspeltoestel is aan te merken.

Volgende situaties kunnen zich voordoen :

- JA : betekent dat het om een door de kansspelcommissie toegelaten kansspeltoestel gaat;
- JA* : betekent dat het een toestel betreft dat op zichzelf een kansspeltoestel is, maar gelet op de voorwaarden waaronder het wordt uitgebaat toch niet als een kansspeltoestel moet worden beschouwd (toepassing van artikel 3, 2°, of 3, 3°, van de Wet op de kansspelen);

- NEE : in dit geval betreft het een toestel dat als een louter behendigheidsspel wordt beschouwd.

Kolom 5 – “Artikel 3, 2° (max. 5 keer gratis spelen)” : Een toestel kan enkel in deze kolom zijn aangekruist indien in kolom 4 de vermelding “JA*” voorkomt. Het gaat hier immers om een toestel dat geen kansspel is in de zin van de Wet op de kansspelen omdat het aan de speler of gokker geen ander voordeel oplevert dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen (art. 3, 2°, van de Wet op de kansspelen).

Kolom 6 – “Artikel 3, 3° (pretparken)” : Een toestel kan enkel in deze kolom zijn aangekruist indien in kolom 4 de vermelding “JA*” voorkomt. Het gaat hier immers om een toestel dat geen kansspel is in de zin van de Wet op de kansspelen omdat het wordt uitgebaat door pretparken of door kermisexploitanten naar aanleiding van kermissen, handelsbeurzen of andere beurzen onder soortgelijke omstandigheden, dat slechts een zeer beperkte inzet vereist en aan de speler of gokker slechts een materieel voordeel van geringe waard kan opleveren (art. 3, 3°, van de Wet op de kansspelen).

Kolom 7 – “Inrichtingen klasse II” : Een toestel kan enkel in deze kolom zijn aangekruist indien in kolom 4 de vermelding “Ja” voorkomt en het om een toegelaten kansspeltoestel gaat dat enkel in een kansspelinrichting klasse II mag worden geëxploiteerd.

Daar in de kansspelinrichtingen klasse II uitsluitend de door de kansspelcommissie toegelaten kansspelen mogen worden geëxploiteerd, met uitsluiting van alle andere automatische ontspanningstoestellen (al dan niet kansspeltoestellen), volgt hieruit dat een in kolom 7 aangekruist kansspeltoestel nooit in de kolommen 5, 6, 8 en 9 kan zijn aangekruist.

Kolom 8 – “Inrichtingen klasse III” : Een toestel kan in kolom 8 zijn aangekruist indien in kolom 4 de vermeldingen “JA”, “JA*” of “NEE” voorkomen :

- “JA” : in dat geval betreft het een toegelaten kansspeltoestel dat uitsluitend in de kansspelinrichtingen klasse III mag worden geëxploiteerd;
- “NEE” : in dat geval betreft het een toestel dat louter een behendigheidsspel is;
- “JA*” : in dat geval betreft het een toestel dat enkel het recht geeft om 5 keer gratis verder te spelen (art. 3, 2°, van de Wet op de kansspelen).

Kolom 9 – “Pretparken” :

- kan zijn aangekruist indien in kolom 4 de vermelding “NEE” of “JA*” voorkomt;
- “NEE” : in dit geval betreft het een toestel dat een louter behendigheidsspel is;
- “JA*” : in dat geval betreft het een toestel dat onder de toepassing valt van :
 - a) ofwel artikel 3, 3°, van de Wet op de kansspelen, m.a.w. , een toestel uitgebaat door pretparken of door kermisexploitanten naar aanleiding van kermissen, handelsbeurzen of andere beurzen onder soortgelijke omstandigheden, dat slechts een zeer beperkte inzet vereist en aan de speler of gokker slechts een materieel voordeel van geringe waarde kan opleveren. Dergelijk het toestel mag in geen geval in een kansspelinrichting klasse III worden geëxploiteerd¹¹;

(11) Wanneer dergelijk toestel zou worden geplaatst in een kansspelinrichting klasse III, veranderen immers de parameters voor het bepalen van het karakter van een toestel, er komt drank bij kijken, mogelijks andere inzetten en uitbetalingen. Er zou dan moeten worden gekeken naar de speelwijze van de gemiddelde speler, en dan zou het spel een kansspel worden in de zin van de wet (aanwezig toevalspercentage hoger dan 0,1%). De opstelling zou dan indruisen tegen de wettelijke bepalingen die enkel de bingo en one-ball toelaten.

Dergelijk toestel kan evenmin in de kansspelinrichtingen klasse I en II worden uitgebaat, daar in deze instellingen uitsluitend de door de Wet op de kansspelen en haar uitvoeringsbesluiten bepaalde types kansspelen mogen worden uitgebaat.

- b) ofwel artikel 3, 2°, van de Wet op de kansspelen (toestel dat geen ander voordeel oplevert dan het recht om vijf keer gratis verder te spelen). Dergelijk toestel mag wél in de kansspelinrichtingen klasse III worden uitgebaat.

Kolom 10 – “Categorie fiscaal kenteken” : vermeldt de fiscale categorie waarin het toestel is gerangschikt.

De aandacht wordt erop gevestigd dat de automatische ontspanningstoestellen die aan de speler of gebruiker toelaten, zelfs toevallig, tenminste het bedrag van de gedane inzet in specie of in de vorm van penningen terug te winnen en/of prijzen te winnen, in natura of in de vorm van premiebons, met een handelswaarde van tenminste 6,20 euro, moeten worden gerangschikt in de categorie A.

Deze regel geldt uiteraard niet voor een toestel dat enkel mag worden uitgebaat indien het aan de speler of gokker geen ander voordeel oplevert dan het recht om maximaal vijf keer gratis verder te spelen (of m.a.w. uitsluitend mag worden uitgebaat onder toepassing van artikel 3, 2°, van de Wet op de kansspelen). Van zodra dergelijk toestel toelaat, zelfs toevallig, enige winst te behalen, onder welke vorm ook, is het als een **verboden kansspeltoestel** te beschouwen en moet het, in toepassing van artikel 92 WGB, aanleiding geven tot een aanslag van ambtswege van 5.000 EUR.

Kolom 11 – “Bijzonderheden” : in deze kolom wordt een beknopte omschrijving van het automatisch ontspanningstoestel gegeven.
